

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/779/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6412213048
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6412213048.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivice Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti odporcovi Slovenskej republiky, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 5C/118/2012-56 zo dňa 17. 03. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby bola odporcovi uložená povinnosť zaplatiť sumu 175 € ako majetkovú škodu a sumu 165,96 € ako nemajetkovú ujmu, všetko titulom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, ktorá mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Žiar nad Hronom.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že exekučný súd, ktorého nesprávnym úradným postupom malo dôjsť k vzniku škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa (exekučné konanie vedené pred Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 10Er/77/2004) bol povinný realizovať postup v zmysle § 44 Exekučného poriadku. Okresný súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s exekučným spisom (vyššie uvedeným) a zistil, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola okresnému súdu doručená dňa 09. 03. 2004 a exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie dňa 12. 03. 2004. Oprávnený po vydaní poverenia podal dňa 12. 02. 2007 na okresný súd návrh na zmenu exekútora, pričom súd vyzval exekútora na vyjadrenie k návrhu. Až po doručení vyjadrenia Bc. Viliama Königa a následne Mgr. Juraja Gallu mal exekučný súd kompletne podklady, aby mohol o návrhu na zmenu súdneho exekútora rozhodnúť. O tejto žiadosti exekučný súd rozhodol dňa 10. 05. 2007 tak, že návrhu na zmenu exekútora vyhovel. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia zdôraznil najmä skutočnosť, že na prejednávanej exekučnej veci je nutné aplikovať ust. § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení účinnom do 31. 08. 2005, pričom predmetná právna úprava neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. K tejto povinnosti, resp. určeniu 30 dňovej lehoty došlo až novelou s účinnosťou od 01. 09. 2005. Na základe vyššie uvedeného mal preto okresný súd za to, že exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora konal v predmetnej veci priebežne, pričom všetky vykonávané úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonávané v

súlade s Exekučným poriadkom. Jednalo sa o konanie začaté pred 01. 09. 2005, keď právna úprava neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora, preto súd nemal v konaní za preukázané žiadne prieťahy v exekučnom konaní - opomenutie vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, teda nemal preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Z týchto dôvodov návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p..

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ z dôvodu, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (ust. § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., súčasne v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď rozhodoval vylúčený sudca, ako aj k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., keď súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Namietal, že „súd prejednal vec v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu postupujúc podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. preto, že sa žalobca bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil“. Navrhovateľ však riadne a včas požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Súd preto nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O. s. p. a vec prejednať v neprítomnosti žalobcu. Ak tak urobil, odňal tým navrhovateľovi právo na konanie pred súdom. Navyiac, navrhovateľ uskutočnil podanie (obsiahnuté v texte žaloby), ktorým upovedomil súd o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec pridelená systémom súdneho manažmentu na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol v označených skutočnostiach dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne aj v očiach verejnosti, nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Keďže navrhovateľ podal i ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, keďže v takomto konaní už bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad a ústne pojednávanie vo veci odklad pripúšťalo a nebolo neodkladným úkonom za danej procesnej situácie.

Ďalšou odvolacou námietkou bolo, že konečné (meritórne) rozhodnutie vo veci samej súdom neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) O. s. p., proti ktorému legálne pripustil odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Súd sa taktiež nedostatočne oboznámil s podmienkami, za ktorých je možné viesť konanie, keď ignoroval žiadosť navrhovateľa o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania z dôležitého dôvodu, pričom v žiadosti zdôrazňoval, že navrhovateľ trvá na osobnej účasti právneho zástupcu na pojednávaní. Navrhovateľ sa tak nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Nemal možnosť sa vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a založil na nich svoje rozhodnutie. V konečnom dôsledku tak súd rozhodol bez toho, aby umožnil navrhovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam veci, čím bola porušená kontradiktórnosť súdneho procesu.

Navyiac navrhovateľ vytýkal, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, preto okresný súd porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces, ak vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia akéhokoľvek dôvodu určil sám. Dodal, že súd vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

K majetkovej škode navrhovateľ uviedol, že okresný súd sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného). Súd tým ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla. V tejto časti považoval rozhodnutie súdu za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keď z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel jednoznačne a nepochybné k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla. Uvedené sa týka i

dôvodov vzniku nemajetkovej ujmy. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu nebolo podané.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol návrh navrhovateľa vo veci samej a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo účastníkov konania na spravodlivý súdny proces, nakoľko v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil (nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 36/2010).

Úvodom odvolací súd poukazuje na zodpovednosť navrhovateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 212 ods. 1 O. s. p.). V tejto súvislosti je zjavné, že zrejme z dôvodu predkladania veľkého množstva typových podaní navrhovateľom na súdy, hmotnoprávne a ani procesnoprávne odvolacie dôvody nekorešponujú s právnymi dôvodmi a skutkovými zisteniami, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie.

Podstatná časť odvolacích námietok navrhovateľa je založená na tvrdení, že vo veci nerozhodoval nestranný sudca. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd nadriadený, rozhodol uznesením č. k. 23NcC/303/2012-9 zo dňa 11. 10. 2012, že zákonná sudkyňa JUDr. Jarmila Kasanová nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania tejto veci. Od vydania tohto rozhodnutia, v ktorom nadriadený súd podrobne uviedol dôvody, pre ktoré zákonného sudcu možno považovať za nestranného zo subjektívneho aj objektívneho hľadiska, nedošlo ku žiadnym novým skutočnostiam majúcim vplyv na nestrannosť zákonného sudcu. Napriek tomu sa odvolací súd touto námietkou zaoberal, ak z Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že v prípade, ak rozhodoval vo veci vylúčený sudca, ide o samostatný odvolací dôvod v zmysle § 221 ods. 1 písm. g) O. s. p. a navrhovateľ tento dôvod v odvolaní uplatnil. Odvolací súd k tejto námietke uvádza nasledovné:

Aktuálna aplikačná prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pri zohľadnení tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska (teória zdania) sa v prevažujúcej miere prikláňa k záveru o povinnosti, ako aj požiadavke na sudcu v každej veci zachovať vecný, profesionálny prístup, nadhľad, potrebnú dávku odstup, pričom samotná skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonával aj svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, teda dôvod pre jeho vylúčenie. Je nutné rozlišovať medzi pojmom „súd“ a „sudcovia“ a z hľadiska zásad spravodlivého procesu citlivo zvažovať ich vzťah v posudzovaných súvislostiach. Nezodpovedá právnym pomerom priliehavosť názoru o mechanickom vzťahu medzi súdom a sudcami tohto súdu. Vzťah sudcov je pri výkone rozhodovacej činnosti riadený princípom prezumpcie nezávislosti súdnej moci, ktorá nepodlieha subjektívnym pocitom sudcov pri ich rozhodovaní a nie je ničím zaťažovaná v ich postojoch voči súdu. Pôsobenie sudcov na určitom súde je vždy objektívne dané, len samá táto skutočnosť nemôže byť dôvodom ich vylúčenia. Sudcovia ako reprezentanti verejnej moci by tak a priori stáli vo svetle spochybňujúcom ich profesionálne schopnosti. Vzájomný vzťah medzi sudcom a súdom nie je vzťahom zamestnaneckým alebo služobným. Vymenovaním za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú vzájomné práva a povinnosti sudcu a štátu. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia, rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietahov, len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom (§ 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z.). Skutočnosť, že predmetom konania je nesprávny úradný postup súdu, na ktorom sudca vykonáva

svoju funkciu, nezakladá pomer sudcu k veci, a teda neexistuje dôvod pre vylúčenie zákonnej sudkyne JUDr. Jarmily Kasanovej z prejednávania a rozhodovania predmetnej veci. Už uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23NcC/303/2012-9 zo dňa 11. 10. 2012 nebola zákonná sudkyňa JUDr. Jarmila Kasanová vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5C/118/2012, pretože nebola zákonnou sudkyňou v exekučnej veci, resp. v konaní exekučného súdu, z ktorého postupu mala navrhovateľovi vzniknúť škoda. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 727/2011, v ktorom bol vyslovený názor, že sudcu vecne a miestne príslušného súdu nevylučuje z prejednávania a rozhodovania veci o náhradu škody len tá skutočnosť, že postupom sudcu v inej veci mala byť navrhovateľovi spôsobená škoda (vid' aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 102/2013). Aj keď navrhovateľ podal sťažnosť Ústavnému súdu Slovenskej republiky na porušovanie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a ktorá sa mala týkať práve uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23NcC/303/2012, napriek tomu otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca môže preskúmať súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, teda nie ústavný súd v konaní o sťažnosti navrhovateľa. Uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR v skutkovo a právne totožnej veci, napr. sp. zn. I. ÚS 89/2013 zo dňa 06. 02. 2013, resp. I. ÚS 92/2013 zo dňa 13. 02. 2013, ktorými rozhodoval o sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici, a ktorými rozhodol tak, že návrh navrhovateľa odmietol pre nedostatok právomocí Ústavného súdu Slovenskej republiky na ich prerokovanie a rozhodnutie. Iné dôvody, pre ktoré by mal byť sudca, ktorý vo veci rozhodol, vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, ako sú už posúdené Krajským súdom v Banskej Bystrici ako súdom nadriadeným, navrhovateľ v odvolaní ani neuvádza. V predmetnej veci rozhodoval zákonný a nestranný sudca, preto k vade konania tvrdené navrhovateľom zo strany okresného súdu nedošlo.

Neobstojí ani ďalšia námietka navrhovateľa, že rozhodnutím súdu vo veci samej bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu, osobitne jeho možnosť konať pred súdom, ak tento predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu. Navrhovateľ síce v odvolaní tvrdil, že proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podal odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, avšak pred rozhodnutím vo veci samej okresný súd skúmal, či sú splnené podmienky pre prerušenie konania na základe návrhu navrhovateľa ktorý bol okresnému súdu doručený dňa 13. 03. 2014, a ktorým sa navrhovateľ domáhal zrušenia nariadeného pojednávania, ako aj prerušenia konania do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti navrhovateľa pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd. O tomto návrhu okresný súd rozhodol na pojednávaní dňa 17. 03. 2014 tak, že návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol s odôvodnením, že vo veci už o jeho námietke bolo právoplatne rozhodnuté Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením zo dňa 11. 10. 2012, č. k. 23NcC/303/2012, ktorým rozhodnutím zákonného sudcu v tejto veci z konania nevylúčil. Okresný súd dôvodne v rozhodnutí poukázal na to, že podanie ústavnej sťažnosti (v prípade, ak by aj navrhovateľ preukázal podanie sťažnosti na Ústavný súd SR doručením) proti rozhodnutiu súdu o vylúčení sudcov okresného súdu nie je takým dôvodom, ktorý by zakladal či už obligatórnu povinnosť súdu konanie prerušiť alebo fakultatívnu možnosť prerušenia konania. Zdôraznil, že vylúčenie sudcu okresného súdu nie je prejudiciálnou otázkou a o námietke zaujatosti vznesenej navrhovateľom bolo rozhodnuté nadriadeným súdom, a to Krajským súdom v Banskej Bystrici. Naopak, práve akceptovaním návrhu navrhovateľa na prerušenie konania by v danej veci došlo k porušeniu jedného zo základných princípov súdnictva, a to verejného prerokovania veci bez zbytočných prieťahov. Vzhľadom na tieto skutočnosti okresný súd mal za to, že nie je daný žiadny zákonný dôvod na prerušenie konania a návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Až následne okresný súd vec meritórne prejednal. Aj odvolací súd pred rozhodnutím vo veci samej skúmal vecnú správnosť rozhodnutia okresného súdu o zamietnutí návrhu na prerušenie konania zo dňa 17. 03. 2014, a keďže nezistil žiadne procesnoprávne, ani hmotnoprávne pochybenie okresného súdu, potom aj v tomto rozsahu jeho rozhodnutie v prvom výroku potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. ako vecne správne. Aj Najvyšší súd SR v obdobnej veci týkajúcej sa tých istých účastníkov ako v tejto veci (sp. zn. 3Cdo/102/2013 zo dňa 11. 03. 2013) konštatoval, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne, a to len zo skutočne závažných dôvodov, ktoré sudcovi zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo. Už v tomto rozhodnutí Najvyšší súd SR zdôraznil, že subjektívny názor účastníka konania

nezakladá ešte bez ďalšieho dôvodu pre legitímne obavy z jeho nestranného a nezaujatého rozhodovania a výslovne uviedol, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnicstvo (viď aj uzn. NS SR sp. zn. Nc 14/2010). Vzhľadom aj na tieto skutočnosti považuje odvolací súd návrh navrhovateľa na prerušenie konania za nedôvodný a rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania za vecne správny. Na záver v tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu o návrhu na prerušenie konania, ako aj o návrhu vo veci samej na jednom pojednávaní bolo aj v súlade s požiadavkou hospodárnosti konania.

Odvolací súd ďalej nespochybňuje, že súčasťou kontradiktórneho konania je právo účastníka byť oboznámený s predloženými dôkazmi, vyjadriť sa k nim a podávať dôkazné návrhy. Zásadu kontradiktórnosti však nemožno vykladať absolútne, resp. formalisticky, ale len vo väzbe s ostatnými zásadami (ustanoveniami) procesného predpisu. Predovšetkým účastník konania realizuje svoje procesné práva v rámci súdneho pojednávania, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný, pričom o možnosť ich uplatnenia sa obral sám svojim postupom, a to bezdôvodnou neúčastou na súdnom pojednávaní. V prípade pojednávania bez prítomnosti účastníka za podmienok predpokladaných zákonom, nemôže dôjsť k odňatiu práva účastníka konať pred súdom (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo 116/93) a zároveň nie je porušená zásada kontradiktórnosti sporového konania.

Podľa § 101 ods. 1, 2 O. s. p. účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu. Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Procesný postup okresného súdu, ktorý prejednal vec na nariadenom pojednávaní dňa 17. 03. 2014 bez účasti navrhovateľa, považoval navrhovateľ za rozporný s vyššie uvedeným § 101 ods. 2 O. s. p. majúci za následok odňatie možnosti konať pred súdom. O túto vadu konania ide vtedy, ak súd postupoval v konaní tak, že znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. Takým procesným právom účastníka občianskeho súdneho konania je aj právo majúce pôvod v samotnej Ústave Slovenskej republiky (čl. 48 ods. 2), aby vec bola prejednaná v jeho prítomnosti. To ale neznamená, že by súd vôbec nemohol rozhodnúť v neprítomnosti účastníka. Súd je ale vždy povinný takúto možnosť účastníkovi poskytnúť. Dôležitý dôvod, pre ktorý sa účastník nemôže zúčastniť pojednávania a žiada z tohto dôvodu o jeho odročenie, musí byť závažný z hľadísk objektívnych a subjektívnych. Súd pri žiadosti o odročenie pojednávania zisťuje, či účastníkom tvrdený dôvod, pre ktorý sa nemôže zúčastniť pojednávania je dôležitý, neumožňujúci mu zúčastniť sa pojednávania a či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená. Navrhovateľ však Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručil návrh na zrušenie nariadeného pojednávania len z dôvodu, že nesúhlasil s rozhodnutím nadriadeného súdu o tom, či sú sudcovia Okresného súdu Žiar nad Hronom vylúčení z pojednávania a rozhodovania veci. Netvrdil žiadny dôležitý dôvod, ktorý by mu bránil zúčastniť sa pojednávania nariadeného na 17. 03. 2014, na ktoré mu bolo doručené predvolanie dňa 26. 02. 2014 (viď doručka na č. l. 34 spisu). Navrhovateľom tvrdený dôvod, pre ktorý by nemal okresný súd pojednávať, správne prvostupňový súd vyhodnotil ako nebrániaci pojednávaniu veci vzhľadom na to, že o námietke zaujatosti proti sudcom Okresného súdu Žiar nad Hronom už v tom čase nadriadený súd právoplatne rozhodol. Vzhľadom na tieto zistenia odvolací súd dospel k záveru, že postup okresného súdu, ktorý prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti navrhovateľa, bol v súlade s § 101 ods. 2 O. s. p. a nie je možné ho hodnotiť ako nesprávny, t. j. taký, ktorým by sa navrhovateľovi odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p..

Účasť na pojednávaní je právo, ktoré v prejednávanej veci navrhovateľom a jeho právnym zástupcom nebolo využité. Súčasne v tejto veci neexistoval iný dôležitý dôvod na odročenie pojednávania. Iné chápanie predmetného ustanovenia by viedlo k nežiaducim prietahom v konaní, ktorých tvrdená existencia je v konečnom dôsledku základom samotného nároku uplatňovaného navrhovateľom v návrhu.

Navrhovateľ mal možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami a vyjadriť sa k nim s cieľom ovplyvniť súdne konanie, najmä sa nedôvodne nezúčastnil pojednávania

dňa 17. 03. 2014, ak bolo predvolanie tak navrhovateľovi ako aj jeho právneho zástupcu doručené dňa 26. 02. 2014, teda s dostatočným predstihom. Navrhovateľ, ako i jeho právny zástupca mal dostatočný čas na prípravu pojednávania a zároveň možnosť oboznámiť sa so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise, vrátane podaní odporcu.

V žiadnom prípade neobstojí ani ďalšie tvrdenie navrhovateľa, ak uvádza, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. Uvedené je v úplnom rozpore s vyššie uvedenými skutočnosťami, ak okresný súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré bol navrhovateľ riadne a včas predvolaný. Navrhovateľovi teda nebolo žiadnym postupom okresného súdu odňaté právo zúčastniť sa verejného pojednávania, prípadne sa oboznámiť s obsahom spisu, listinnými dôkazmi, vyjadreniami odporcu a podobne (viď aj ust. § 44 ods. 1 O. s. p.).

Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že dokazovanie bolo vykonané výlučne oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 10Er/77/2004, ktorý ako jediný dôkaz výslovne žiadal aj navrhovateľ, a ktorý spis bol i v rámci exekučného konania k dispozícii navrhovateľovi ako oprávnenému. Navrhovateľ práve vychádzajúc z obsahu tohto exekučného spisu vychádzal aj pri podaní návrhu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Vyjadrenie odporcu zo dňa 08. 10. 2013 bolo Okresnému súdu Žiar nad Hronom doručené dňa 21. 10. 2013, následne bolo doručené navrhovateľovi, resp. jeho právneho zástupcu dňa 26. 02. 2014 (viď doručka na č. I. 34 spisu), pričom k verejnemu vyhláseniu rozsudku došlo až na pojednávaní dňa 17. 03. 2014. Navrhovateľ mal preto aj v tomto prípade dostatočný časový priestor oboznámiť sa s argumentáciou protistrany a prípadne sa k nej vyjadriť priamo na pojednávaní, ak by využil svoje vyššie uvedené práva, najmä oboznámiť sa s vyššie uvedeným exekučným spisom, ako aj s písomným podaním odporcu, a adekvátne naň včas reagovať pred rozhodnutím vo veci samej. Okresný súd neporušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces.

I keď čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej v texte len „dohovor“) zaručuje právo na spravodlivé súdne konanie, neustanovuje žiadne pravidlá pre prípustnosť dôkazov alebo spôsob, ktorým majú byť posúdené; tieto záležitosti preto musia byť primárne upravené vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi súdmi. Ústava SR neupravuje prípustnosť dôkazov, ale ponecháva jej úpravu na príslušné zákony, spravidla na procesné kódexy. Takisto význam dôkazov a potrebnosť ich vykonania sú otázky, ktorých posúdenie je zásadne v právomoci toho orgánu, ktorý rozhoduje o merite návrhu - inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03).

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O. s. p.), a nie účastníkov konania. Treba dodať, že aj podľa judikatúry ústavného súdu nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Keďže odvolací súd má za to, že navrhovateľovi nebolo žiadnym spôsobom odňaté právo konať pred súdom, resp. jeho právo na kontradiktórny súdny proces a súčasne vo veci rozhodol zákonný a nestranný sudca, prejednal následne rozhodnutie okresného súdu vo veci samej.

Hmotno-právnym dôvodom zamietnutia uplatneného nároku navrhovateľa bolo nepreukázanie nesprávneho úradného postupu ako základného predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Navrhovateľ v danom prípade odôvodňoval nesprávny úradný postup exekučného súdu nerozhodnutím o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote. Okresný súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že v súdnej veci k prieťahom nedošlo, nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre

vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom a akékoľvek ďalšie dokazovanie vo veci považoval za nadbytočné.

Podľa § 44 ods. 6 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, v znení účinnom do 31. 08. 2005, ak oprávnený požiada súd o zmenu exekútora a súd po vyjadrení exekútora žiadosti oprávneného vyhovie, vykonaním exekúcie poverí súd exekútora, ktorého navrhne oprávnený a vec mu písomne postúpi. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Odmena pôvodného exekútora sa však vypočíta tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Exekučné konanie začalo 09.03.2004.

Podľa § 238 ods. 1 Exekučného poriadku (prechodné a záverečné ustanovenia účinné od 01. 09. 2005) konania začaté pred 01. 09. 2005 sa dokončia podľa práva platného do 31. 08. 2005, ak ods. 2 neustanovuje inak.

Podľa § 238 ods. 2 Exekučného poriadku, ustanovenia § 34 ods. 1 až 3, § 37 ods. 4 a 5, § 46 ods. 3, § 47 ods. 3, § 58 ods. 5, § 134 ods. 2, § 136 ods. 3 a 4, § 145 ods. 1 sa použijú aj na konanie začaté pred 01. 09. 2005.

Právny záver okresného súdu o tom, že právna úprava účinná v čase, kedy exekučný súd rozhodoval o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora na vykonanie exekúcie neustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného, teda, že v exekučnom konaní nedošlo k žiadnym prieťahom, keďže exekučný súd konal v predmetnej veci priebežne, pričom všetky vykonávané úkony smerovali k rozhodnutiu o návrhu oprávneného a boli vykonané v súlade s Exekučným poriadkom, v dôsledku čoho nemal za preukázaný nesprávny úradný postup ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je vecne správny. Okresný súd jednoznačne poukázal na to, že po podaní návrhu oprávneného na zmenu exekútora (12. 02. 2007) následne realizoval postup v zmysle § 44 Exekučného poriadku, keď vyzval exekútora na vyjadrenie sa k návrhu s tým, že za nového náhradníka bol v danej veci ustanovený súdny exekútor Mgr. Juraj Gallo, ktorého následne exekučný súd opätovne vyzval na vyjadrenie k návrhu, pričom súdny exekútor Mgr. Juraj Gallo doručil súdu dňa 18. 04. 2007 súhlas so zmenou exekútora podľa žiadosti oprávneného a zároveň vyúčtovanie exekučného konania. Exekučný súd teda aj podľa odvolacieho súdu konal bez zbytočných prieťahov na jeho strane a okresný súd dôvodne nezhliadol žiadne prieťahy v postupe súdu, ktoré by bolo možné posúdiť ako jeho nesprávny úradný postup.

Aj odvolací súd poznamenáva, že doba rozhodovania o návrhu oprávneného v trvaní 3 mesiacov nie je neprimeraná, najmä s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, keď tak okresnému ako aj odvolaciemu súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ podával návrh na zmenu exekútora hromadne, teda v rovnakom čase zaťažil všeobecný súd väčším počtom podaní, vzhľadom na čo musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane všeobecného súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho návrhu bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom. Je preto zrejmé, že vyššie uvedenú dobu v trvaní 3 mesiacov je možné považovať za akceptovateľnú. Ústavný súd SR vo vyššie uvedenom rozhodnutí poukazuje na svoju dovtedajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, resp. právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Vyslovil, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama o sebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (napr. I. ÚS 42/01). V prejednávanom prípade nedošlo k žiadnym prieťahom v konaní zo strany exekučného súdu a vydanie rozhodnutia o zmene súdneho exekútora po 3 mesiacoch od doručenia tohto návrhu na exekučný súd je v súlade s právom navrhovateľa na spravodlivý súdny proces bez zbytočných prieťahov. Navyiac účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie aj v prípade zmeny exekútora zostávajú zachované, a to bez ohľadu na skutočnosť, či došlo k zmene súdneho exekútora a kedy k uvedenej zmene došlo.

Všeobecne v súlade s ustálenou súdnou praxou možno nesprávny úradný postup vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. o

porušenie účelu postupu štátneho orgánu, ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, alebo s ňou nesúvisí - nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Pod termín „postup“ možno subsumovať ako (činnosť) štátneho orgánu, tak aj jeho nekonanie (nečinnosť alebo opomenutie), vid' aj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 24/2004. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom je v sústave práva zaradená do občianskoprávného zodpovednostného systému; ide o občianskoprávnu zodpovednosť osobitného druhu upravenú samostatným zákonom. Ide o zodpovednosť objektívnu bez zreteľa na zavinenie, nemožno sa jej zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku tejto zodpovednosti je jednak v danej veci vytýkaný nesprávny úradný postup okresného súdu, existencia škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Keďže predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je súčasné, teda kumulatívne splnenie všetkých troch základných predpokladov je zrejmé, že bez zistenia prvého predpokladu, a to nesprávneho úradného postupu, nie je dôvodné skúmať existenciu vzniku škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy, resp. príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Ak jeden z predpokladov nevyhnutný pre vznik zodpovednosti za škodu, a to nesprávny úradný postup nebol v konaní zistený, preukázaný, a naopak, vykonané dokazovanie preukázalo, že okresný súd v exekučnom konaní postupoval plynulo a bez prieťahov, nedošlo k vzniku zodpovednosti štátu za škodu, ktorá by prípadne mohla byť spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom. Okresný súd preto dôvodne aj s prioritou na hospodárnosť konania ďalšie predpoklady vzniku zodpovednosti neskúmal.

Navrhovateľ však nijako nenapadol uvedené skutkové a právne závery okresného súdu, ktoré boli hmotnoprávnym dôvodom zamietnutia návrhu. Napriek tomu odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Ak navrhovateľ na záver namietal, že súd zamietol žalobu v časti náhrady skutočnej škody z dôvodu jej nedôvodnosti a v odôvodnení rozhodnutia sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisuje ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním dlžníka (povinného), potom je zrejmé, že v tejto časti sa odvolanie netýka napadnutého rozhodnutia okresného súdu, nakoľko tento v odôvodnení svojho rozhodnutia sa predpokladom vzniku a existencie škody žiadnym spôsobom nezaoberal. Okresný súd vyhodnotil, že nedošlo k naplneniu jedného z troch kumulatívnych predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za vzniknutú škodu navrhovateľovi, a to existencia nesprávneho úradného postupu zo strany súdu, ktorého postupom mu škoda mala vzniknúť. Ak teda následne navrhovateľ tvrdil, že odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné, nakoľko z neho nie je zrejmé, akou úvahou súd dospel k presvedčeniu o tom, že majetková škoda nevznikla, jeho tvrdenie neobstojí, ak sa okresný súd v odôvodnení rozhodnutia týmto predpokladom vôbec nezaoberal, teda v žiadnom prípade nie je dôvodná námietka navrhovateľa týkajúca sa jeho nepreskúmateľnosti, či dokonca arbitrárnosti. V tomto rozsahu zrejme navrhovateľ podal odvolanie vo vzťahu k úplne inému rozhodnutiu a uvedené sa týka i argumentov ohľadne námietok vo vzťahu k nemajetkovej ujme, ku ktorej malo dôjsť na strane navrhovateľa. V tomto rozsahu je práve odvolanie nepreskúmateľné a nezrozumiteľné, ak poukazuje na skutočnosti, ktoré z odôvodnenia rozhodnutia vôbec nevyplývajú.

Okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zamerail len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd - prvostupňový súd, nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Okresný súd stručne a jasne objasnil skutkový, ako i právny základ rozhodnutia, ktorý postačuje pre záver o tom, že nárok navrhovateľa nie je dôvodný.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil, a to vrátane súvisiaceho výroku o náhrade trov prvostupňového konania (§ 206 ods. 2 O. s. p.). Okresný súd pri rozhodovaní o

náhrade trov prvostupňového konania vychádzal správne z ust. § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní a súčasne dôvodne aplikoval ust. § 151 O. s. p..

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 142 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v odvolacom konaní. Navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporca si napriek úspechu v odvolacom konaní náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil (§ 151 ods. 1 O. s. p.), tieto mu zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd odporcovi ich náhradu nepriznal.

Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.